

Γνωστές και εν χρήσει Λατινικές Λέξεις

Λέξεις που είτε χρησιμοποιούνται αυτούσιες είτε συνδέονται ετυμολογικά με λέξεις στα Νέα Ελληνικά

Λατινική Λέξη	Μετάφραση
agenda	αυτά που πρέπει να γίνουν (μτχ. του ago)
ampulla	φλασκί, φιάλη
album	το λευκό, άσπρη πλάκα γραφής, κατάλογος
capsula	μικρό κιβώτιο
confusio	σύγχυση
contra	εναντίον
colubra	θηλυκό φίδι
cultura	καλλιέργεια
cura	φροντίδα, επιμέλεια, επιμελητεία
decor	ομορφιά, χάρις
duplex	διπλός
extra	επιπλέον, έξω, παραπέρα
familia	οικογένεια
forma	φόρμα, σχήμα
freno	συγκρατώ, περιορίζω, ελέγχω, φρενάρω
fumo	καπνίζω
fundo	χύνω, λιώνω
furia	θυμός, οργή, φούρια
gusto	δοκιμάζω, γεύομαι
harena	άμμος, παραλία, αρένα
manica	μανίκι, κάλυμμα χεριού
medium	μέσο
miseria	δυστυχία
normal	τυποποιημένος (για ξυλουργούς), μτγν: φυσιολογικός
nuntius	αγγελιοφόρος, εκπρόσωπος (του Πάπα)
opera	δουλειά, έργο
pastor	βοσκός, ποιμένας
piscina	δεξαμενή με ψάρια
porta	πύλη, πόρτα
provocator	ο προκαλών, είδος μονομάχου
regula	κανόνας, χάρακας
retro	πίσω
rotunda	στρογγυλή
saburra	άμμος χρησιμοποιούμενη σαν αντίβαρο

super	επάνω, επιπλέον παραπέρα
susurro	βόμβος, σούσουρο
tuba	πολεμική σάλπιγγα
turbo	ενοχλώ, αναταράσσω, στροβιλίζω, στρόβιλος
velo	κρύβω
vero	αληθινά
veteranus	βετεράνος
villa	εξοχική κατοικία
vitio	ελάττωμα, αμαρτία, βίτσιο
vivat	ζήτω
<i>λόγιες λέξεις και επιστημονικοί όροι που συχνά χρησιμοποιούνται με τη λατινική τους γραφή</i>	
ante	πριν
corrigenda	διορθωτέα (παροράματα)
circum, circa	γύρω από, περίπου
calculus	βότσαλο (μτγν. μαθ. λογισμός)
doctor	δάσκαλος
ergo	συνεπώς, επομένως, γι' αυτό
errata	παροράματα, λάθη
homo (γεν.hominis)	άνδρας, άνθρωπος
lapsus	σφάλμα, ολίσθημα
lector	αναγνώστης
matrix	κυψέλη, μητρικός
nexus	κόμβος, σύνδεσμος, δίκτυο
opus (γεν. operis)	έργο
quantum	πόσο, κβάντουμ
radius	ακτίνα (τροχού αρχικά)
ratio	τρόπος, μέθοδος, διαδικασία, λόγος, αιτία, αναλογία
verbatim	ακριβώς όπως ειπώθηκε
virus	σκουλήκι ή δηλητήριο
<i>άλλες λέξεις που χρησιμοποιούνται συνήθως με τη λατινική τους γραφή</i>	
ave	χαίρε
bonus	καλός
credo	πιστεύω
corpus	σώμα, πτώμα
cursor	δρομέας, αγγελιοφόρος (χρήση σε PC)
error	λάθος (χρήση σε PC)
filioque	και εκ του Υιού
focus	εστία (νεολτν)

forum	αγορά, κεντρική πλατεία
gratis	δωρεάν
imperium	εξουσία, αυτοκρατορία
index	δείκτης, μτγν. κατάλογος
libido	βίαια επιθυμία
locus	τόπος, σημείο, κατάσταση
malus	κακός
maximum	μέγιστο
minimum	ελάχιστο
memorandum	υπόμνημα, σημείωμα
mensa	τραπέζι
modus	μέθοδος, τρόπος, μέτρο, όριο
momentum	κίνηση, μτγν. ορμή
moratorium	καθυστέρηση
placebo	θα ευχαριστήσω (ιατρ. όρος για εικονικά φάρμακα)
requiem	κυριολ. το της αναπαύσεως, νεκρώσιμος ύμνος
referendum	σημείο αναφοράς
scribe	γράφει
sic	έτσι
sponsor	εγγυητής, εγγύηση
status	θέση, κατάσταση
veto	απαγορεύω
via	δρόμος
<i>λέξεις που αποτελούν εμπορικές ονομασίες</i>	
alter	ένας άλλος
algida	κρύα
amita	θεία
avis	πουλί
domus	σπίτι
farina	αλεύρι
fiat	γενηθήτω
juventus	νεολαία
illuminati	πεφωτισμένοι
lego	μαζεύω, συλλέγω, διαβάζω
multiplex	πολύπτυχος
natura	φύση
nivea	λευκή
nova	νέα

rex (γεν. regis)	βασιλιάς
sanitas	υγεία
sol	ήλιος
solaris	ηλιακός
ultra	περισσότερο από
volvo	γυρνώ, γυρίζω, περιστρο
vox (γεν. vocis)	φωνή
<i>λατινικές λέξεις που, ετυμολογικά, αποτελούν ρίζα σύγχρονων ελληνικών λέξεων</i>	
arma	όπλα
barbatus	γενειοφόρος
corona	κορώνα, στέμμα
conservo	διατηρώ, συντηρώ
columna	κολώνα, στήλη
communis	κοινός
classis	κοινωνική τάξη
camera	δωμάτιο με θόλο
caminus	καμίνι, φωτιά
campus	επίπεδο μέρος, χωράφι, πεδιάδα(μτγν. πανεπιστ. χώρος)
canalis	κανάλι, αγωγός
candela	κερωμένο φυτίλι, καντήλι
capistrum	χαλινάρι
carrera	δρόμος για άμαξες (εξ ου και καριέρα)
carrus	άμαξα
cassida	μεταλλικό κράνος
castellum	κάστρο, φρούριο
castrum	κάστρο, φρούριο
castus -casta -castum	αγνός, ιερός
bracae	βράκα
bucca	μάγουλο, μπουκιά
caballus	άλογο
caca	κακά
codex	κορμός δέντρου, βιβλίο (από ξύλινες πλάκες), χειρόγραφο
custodia	προστασία, φρουρά, κουστωδιά
documentum	παράδειγμα, απόδειξη
durus	σκληρός
emeritus	βετεράνος, παλαίμαχος
erratum	λάθος, σφάλμα (πληθ. errata)
falsus	ψεύτικος, απατηλός

graeculus	μικρός Έλληνας, "Ελληνούκος", (υποτιμητικό, εξ ου γραικύλος)
institutio	θεσμός, εκπαίδευση, μέθοδος
luxus	πολυτέλεια
macellarius	σφαγέας
mandatum	διαταγή, οδηγία
manifestus	ξεκάθαρος, μτγν. διακηρυγμένος, δημοσιευμένος
militaris	στρατιωτικός
nepos (γεν. nepotis)	εγγονός, ανιψιός (εξ ου νεποτισμός)
nomenclator	σκλάβος που υπενθυμίζει ονόματα
numerus	αριθμός, ψηφίο
palatium - palatia	παλατινός λόφος- πληθ. ανάκτορα
pedalis	ποδάρι
proletarius	πολίτης της κατώτερης τάξης
pullus	κοτόπουλο
purus	αγνός
quadrum	τετράγωνο
relaxo	χαλάρωση, ξεκούραση
salto	χορεύω, πηδώ
sacculus	μικρή τσάντα
sagitta	σαϊτα, βέλος
scrinium	βιβλιοθήκη
securis	τσεκούρι, μτφ. υπεροπλία
securitas	γαλήνη, ανεμελιά, μτγν. ασφάλεια
seminarium	φυτεία, θεραπευτήριο
servus -serva	σκλάβος - σκλάβα
sexus	το φύλο
specialis	ιδιαίτερος
specula	παρατηρητήριο, ακτίδα ελπίδας
stilus	γραφίδα, στύλος, παλούκι (εξ ου στυλό, στυλ)
studio	μελετώ
tractor	ελκυστής, αυτός που τραβάει
video	βλέπω
visito	επισκέπτομαι